

Szalmakép - Memento mori

Bútorgyűjtemény

Leltári szám:	79.215.1
Készítés ideje:	18. SZÁZAD (feltehetően)
Készítés helye:	Ausztria (feltehetően)
Jelzés:	A. F. LANGGUTH FECIT 1633
Anyag:	szalma; vászon
Technika:	szalmaintarzia
Méret:	magasság: 97 cm szélesség: 133,5 cm

Az előtérben omladozó romok között férgek rágta, oszlásnak indult halott fekszik, felhúzott térde alatt koponya keresztbe tett lábszárcsontokkal. A látvánnyal szembesülő, páncélt és sisakot viselő férfi gesztusa hirtelen visszahőkölést, arca iszonyatot fejez ki. A háttérben hegyek, virágzó fák, épületek.

A kép alján végigfutó keskeny mezőben felirat: *QVID TIBI PRODEST ISTE MUNDUS O MISERABILIS HOMO QVI DUM AMATUR FUGIT DUM / PRAESENS EST TRANSIT DUM EXALTAT. DEJICIT DUM BLANDITUR DECIPIT DUM FLORET / ARESCIT DUM AMATORES SUOS EMITTIT AD PERPETUAS MISERIAS TRANSMITTIT.* (idézet Johannes Trithemius /1462-1516/ *Steganographia* című művéből, cap. XXIV.)

(*Mire néked ez a világ, ó nyomorúságos ember? Hisz míg szeretik, tűnik. Míg jelen van, múlik. Míg felemel, le is vet. Míg édesget, meg is csal. Míg virul, elhervad. Míg szeretőit kibocsátja, örökös nyomorúságra juttatja.* - Détszy Mihály ford.)

A felirat után kisebb betűkkel: A. F. LANGGUTH FECIT 1633.

Lengyel László véleménye szerint a szalmakép a 18. században, festmény után, azzal azonos méretben készült, reprodukálva annak szignatúráját is. Bizonyítékok híján azonban nem zárható ki az az elképzelés sem, mely szerint a szalmakép egy emblémakönyv egyik ábrázolása nyomán készült. A képkivágás és a kompozíció arányai inkább kis méretű előképre engednek következtetni. Az ikonográfia is, a felirat stílusa is megfelel az emblémák jellegzetességeinek. Az embléma-előkép utáni kutatás a későbbiekben megoldhatja a tárgy alapvető problémáját: a szalmakép jellegzetesen 18. századi műfajának és az 1633-as évszámnak az ellentmondását, illetve azt a kérdést, hogy a szignatúra magára a tárgyra, vagy annak előképére vonatkozik-e.

Irodalom

- Lovag Zsuzsa: Két XVIII. századi apácamunka-sorozat a Dobó István vármúzeum gyűjteményéből. *Az együttélő egyházak.* Magyar Nemzeti Múzeum, Budapest, 1991. - 301-324:313., 19. kép
- Szerk.: Szilágyi András, Péter Márta: *Barokk és rokokó. Az európai iparművészet stíluskorszakai.* Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1990. - Nr. 4.24. (Prékopa Ágnes)
- Szerk.: Lengyel László: *Devóció és dekoráció. 18. és 19. századi kolostormunkák Magyarországon.* Dobó István Vármúzeum, Eger, Eger, 1987. - Nr. 300.
- Szerk.: Rómer Flóris: *Képes kalauz a Magyar Nemzeti Múzeum Érem- és Régiségtárában.* Athenaeum Kiadó, Budapest, 1873. - p. 74.

